

Výročná správa

Vedeckej grantovej agentúry Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a Slovenskej akadémie vied za rok 2018

Vedecká grantová agentúra Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a Slovenskej akadémie vied (VEGA) považuje základný výskum za nevyhnutné východisko k ďalším výskumným činnostiam, preto jej hlavnou úlohou je podpora kvalitného základného výskumu vo všetkých odboroch vedy a techniky, čím umožňuje prispievať vede na Slovensku k rozvoju svetových poznatkov a súčasne zabezpečovať transfer svetových vedeckých poznatkov na využitie v domácich podmienkach a vytvára základňu na medzinárodnú vedeckú spoluprácu. VEGA je stabilný systém, fungujúci od roku 1996 bez prerušenia, čím dlhodobo zabezpečuje koordinovaný postup medzi Slovenskou akadémiou vied (SAV) a vysokými školami pri výbere projektov na ich realizáciu na základe dohody medzi ministerstvom a SAV z novembra 1995 o vytvorení spoločnej vedeckej agentúry.

VEGA vytvára možnosti na sústredenie riešiteľských kapacít a finančných prostriedkov v rámci vysokých škôl a organizácií SAV. Ďalším atribútom v činnosti VEGA je reálna možnosť integrácie mladej generácie doktorandov a postdoktorandov do výskumného procesu prostredníctvom projektov VEGA.

Činnosť VEGA sa počas roka 2018 riadila základnými dokumentmi, t. j. štatútom a pravidlami VEGA.

V roku 2018 vstúpili orgány VEGA do druhej polovice 7. funkčného obdobia a v súlade so štatútom VEGA došlo k vystriedaniu predsedu a podpredsedu VEGA, ako aj predsedov a podpredsedov komisií VEGA vo funkcii.

Zasadnutia orgánov VEGA

V roku 2018 príslušné komisie VEGA zasadali trikrát. Na zasadnutiach vo februári 2018 sa uskutočnilo záverečné hodnotenie projektov, ktorých riešenie sa skončilo v roku 2017. Na zasadnutiach v máji 2018 prebehlo prvé kolo vstupného hodnotenia projektov so začiatkom riešenia v roku 2019, v rámci ktorého komisie VEGA vyradili 85 z 960 projektov (8,85 %). 1 projekt bol stornovaný v čase od registrácie do ukončenia hodnotiaceho procesu. Do hodnotiaceho procesu na jesenné zasadnutia v októbri 2018 postúpilo 875 z 960 projektov (t. j. 91,15 %). Komisie VEGA na základe hodnotenia zaradili do výberu na financovanie predkladaného Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (MŠVVaŠ SR) a Predsedníctvu SAV 816 projektov, čo predstavuje 85,00 %.

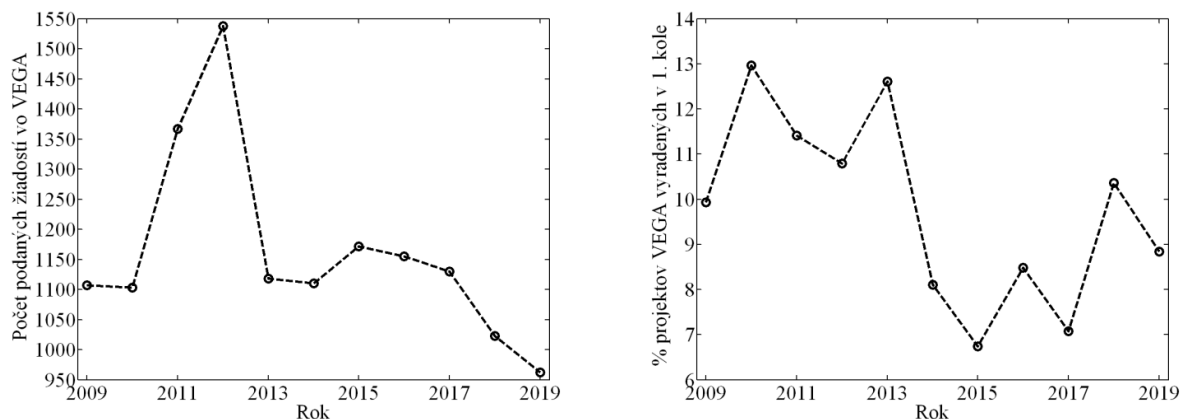
Zasadnutie predsedníctva VEGA (P VEGA) sa uskutočnilo v marci, júni a novembri 2018. Rozšírené predsedníctvo VEGA (RP VEGA) zasadalo v apríli a novembri 2018.

Vstupné hodnotenie projektov VEGA

Medzi hlavné aktivity VEGA každoročne patria činnosti súvisiace s výberom nových projektov na financovanie. Hodnotiacemu procesu predchádzalo vypísanie výzvy na podávanie návrhov vedeckých projektov s obdobím riešenia na dva až štyri roky (2019 – 2022). MŠVVaŠ SR a SAV vypísali výzvu v rovnakom termíne – do 27. apríla 2018. V roku 2018 bolo v systéme e-VEGA zaregistrovaných 961 projektov so začiatkom riešenia v roku 2019 (o 62 projektov menej ako v predchádzajúcom roku). Počet všetkých riešiteľov v zaregistrovaných projektoch VEGA so začiatkom riešenia v roku 2019 bol 6 182, z toho 5 261 evidovaných riešiteľov z rezortu školstva a 921 z pracovísk SAV. Finančné požiadavky na celé obdobie riešenia uvedených projektov boli vo výške 50 145 077 €, čo predstavuje v priemere 52 180 €/projekt. Hodnotiaci proces sa uskutočňuje v dvoch kolách. Oproti predchádzajúcemu roku počet vyradených projektov v oboch kolách klesol o 3,77 %. Graf č. 1 ukazuje počet zaregistrovaných žiadostí o dotáciu/finančný príspevok vo VEGA a percento vyradených projektov v 1. kole vstupného hodnotenia v roku 2009 až 2019. Informácie o počte

hodnotených projektov sú v tabuľke č. 1. Štruktúra požiadaviek v kategórii bežných výdavkov/bežných transferov (BV/BT) je prezentovaná v tabuľke č. 2.

Graf č. 1: (a) Počet zaregistrovaných žiadostí o dotáciu/finančný príspevok vo VEGA, (b) Percento vyradených projektov v 1. kole vstupného hodnotenia

Tabuľka č. 1: Vstupné hodnotenie projektov VEGA so začiatkom riešenia v roku 2019

Komisia VEGA		Počet zaregistrovaných projektov – spolu (MŠVVaŠ SR/SAV)	z toho			Vyradené projekty (%)	
č.	pre		stornované	vyradených v rámci			
			1. kola výberu	2. kola výberu	Zaradených do výberu		
1	matematické vedy, počítačové a informatické vedy a fyzikálne vedy	29 (20/9)	0	0	29 (20/9)	0,00	
2	vedy o Zemi a vesmíre, environmentálne vedy (aj zemské zdroje)	62 (50/12)	1 (1/0)	0	61 (49/12)	1,61	
3	chemické vedy, chemické inžinierstvo a biotechnológie	38 (30/8)	1 (1/0)	0	37 (29/8)	2,63	
4	biologické vedy	51 (28/23)	0	0	51 (28/23)	0,00	
5	elektrotechniku, automatizáciu a riadiace systémy a príbuzné odbory informačných a komunikačných technológií	49 (42/7)	10 (10/0)	0	39 (32/7)	20,41	
6	stavebné inžinierstvo (stavebníctvo, dopravu a geodéziu) a environmentálne inžinierstvo vrátane baníctva, hutníctva a vodohospodárskych vied	59 (52/7)	3 (3/0)	1 (1/0)	55 (48/7)	6,78	
7	strojárstvo a príbuzné odbory informačných a komunikačných technológií a materiálové inžinierstvo	78 (63/15)	7 (7/0)	0	71 (56/15)	8,97	
8	pôdohospodárske, veterinárske a drevárske vedy	86 (76/10)	2 (2/0)	4 (4/0)	80 (70/10)	6,98	
9	lekárske vedy a farmaceutické vedy	121 (88/33)	10 (10/0)	13 (12/1)	98 (66/32)	19,01	
10	historické vedy a vedy o spoločnosti (filozofia, sociológia, politológia, teológia)	89 (71/18)	27 (27/0)	3 (3/0)	59 (41/18)	33,71	
11	vedy o človeku (psychológia, pedagogika, vedy o športe)	80 (76/4)	14 (14/0)	19 (19/0)	47 (43/4)	41,25	
12	vedy o umení, estetiku a jazykovedu	65 (49/16)	1 (0/1)	3 (3/0)	2 (2/0)	59 (44/15)	7,81
13	ekonomické a právne vedy	154 (149/5)	7 (7/0)	17 (17/0)	130 (125/5)	15,58	
Spolu		961 (794/167)	1 (0/1)	85 (85/0)	59 (58/1)	816 (651/165)	15,00

Tabuľka č. 2: Štruktúra požiadaviek v kategórii BV/BT na projekty (v počte 961) so začiatkom riešenia v roku 2019

Druh výdavkov	Žiadané BV/BT (€)			Žiadané BV/BT (%)		
	rezort školstva	SAV	spolu	rezort školstva	SAV	spolu
mzdy, odmeny, príplatky a ostatné osobné vyrovnania	1 834 879	0	1 834 879	4,6	0,0	3,9
poistné a príspevok do poisťovní	661 583	0	661 583	1,7	0,0	1,4
cestovné náklady, dopravné, konferenčné výdavky – spolu	9 760 910	2 210 796	11 971 706	24,5	21,4	23,9
energie, voda a komunikácie – spolu	648 511	512 352	1 160 863	1,6	5	2,3
materiál – spolu	14 685 836	4 078 234	18 764 070	37,0	39,5	37,4
rutinná a štandardná údržba – spolu	1 210 506	375 315	1 585 821	3,0	3,6	3,2
nájomné za prenájom – spolu	250 067	68 930	318 997	0,6	0,7	0,6
služby – spolu	6 021 747	1 418 574	7 440 321	15,1	13,8	14,8
nepriame režijné náklady	4 757 648	1 649 189	6 406 837	11,9	16,0	12,8
Spolu	39 831 687	10 313 390	50 145 077	100	100	100

Financovanie projektov VEGA

V roku 2018 bolo do riešenia projektov VEGA zapojených 11 292 riešiteľov (vrátane doktorandov), z toho 8 608 z rezortu školstva (verejné a súkromné vysoké školy, Medzinárodné laserové centrum) a 2 684 zo SAV, ktorí v roku 2018 riešili 1 784 projektov VEGA, z toho bolo 1 225 v rezorte školstva a 559 z pracovísk SAV. Na riešenie projektov VEGA obidva rezorty zo svojich rozpočtov rozpisali finančné prostriedky v kategórii bežných výdavkov: MŠVVaŠ SR v celkovej výške 10 750 000 €¹ a SAV vo výške 4 516 769 €². V roku 2018 rezorty kapitálové výdavky nevyčlenili.

Na jeden financovaný projekt z rezortu školstva (bez projektov zo súkromných vysokých škôl) bolo v priemere poskytnutých 8 107 € v kategórii bežných výdavkov, zatiaľ čo na jeden projekt v SAV pripadlo v kategórii bežných výdavkov v priemere 7 250 €. Údaje za jednotlivé rezorty o riešení projektov v roku 2018 po jednotlivých komisiách VEGA sú uvedené v tabuľke č. 3.

Vývoj priemerne poskytnutých finančných prostriedkov (v €) na jeden projekt v každom z rezortov za obdobie rokov 2010 až 2018 je znázornený v grafe č. 2. Medziročne narástol priemerný finančný príspevok na projekt VEGA o 2,1 % (MŠVVaŠ SR), resp. o 5,1 % (SAV).

Tabuľka č. 3: Riešenie a financovanie projektov VEGA v roku 2018

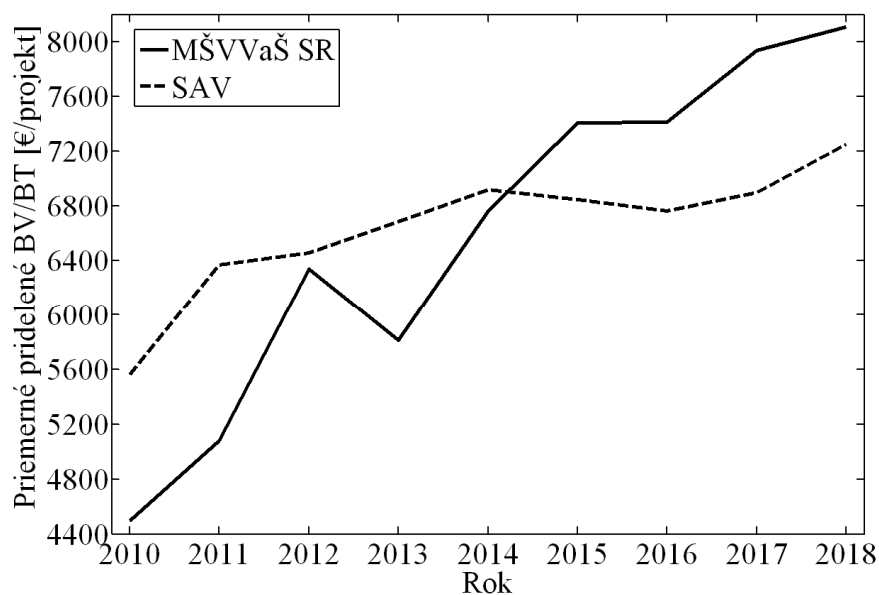
Komisia VEGA		MŠVVaŠ SR				SAV			
		Počet riešených projektov		Pridelené finančné prostriedky (BV/BT) v €		Počet riešených projektov		Pridelené finančné prostriedky (BV/BT) v €	
č.	pre	rezort školstva	spol.	celkom	priemer na projekt	SAV	spol.	celkom	priemer na projekt
1	matematické vedy, počítačové a informatické vedy a fyzikálne vedy	48	8	415 500	7 420	43	8	330 445	6 479
2	vedy o Zemi a vesmíre, environmentálne vedy (aj zemské zdroje)	66	9	677 369	9 032	46	9	378 675	6 885
3	chemické vedy, chemické inžinierstvo a biotechnológie	45	2	499 355	10 625	34	2	346 978	9 638
4	biologické vedy	42	8	500 575	10 012	97	3	728 096	7 281
5	elektrotechniku, automatizáciu a riadiace systémy a príbuzné odbory informačných a komunikačných technológií	72	3	817 404	10 899	26	4	288 108	9 604

¹ Z uvedenej výšky bolo financovaných aj 109 spoločných projektov, kde vedúci projektu bol z rezortu SAV a spoluriešiteľom bola verejná vysoká škola.

² Z uvedenej sumy bolo financovaných aj 64 spoločných projektov, kde vedúci projektu bol z rezortu školstva a spoluriešitelia boli z pracovísk SAV.

6	stavebné inžinierstvo (stavebníctvo, dopravu a geodéziu) a environmentálne inžinierstvo vrátane baníctva, hutníctva a vodohospodárskych vied	83	7	812 320	9 026	21	3	153 946	6 414
7	strojárstvo a príbuzné odbory informačných a komunikačných technológií a materiálové inžinierstvo	118	4	1 268 408	10 397	35	6	313 602	7 649
8	pôdohospodárske, veterinárske a drevárske vedy	118	15	1 323 778	9 953	39	6	365 996	8 133
9	lekárske vedy a farmaceutické vedy	124	19	1 548 593	10 829	99	9	780 903	7 231
10	historické vedy a vedy o spoločnosti (filozofia, sociológia, politológia, teológia)	106	14	555 471	4 629	57	9	431 003	6 530
11	vedy o človeku (psychológia, pedagogika, vedy o športe)	111	2	556 320	5 057	9	2	92 683	8 426
12	vedy o umení, estetiku a jazykovedu	69	15	381 407	4 541	43	3	229 765	4 995
13	ekonomické a právne vedy	223	3	1 393 500	6 305	10	0	76 569	7 657
	Spolu	1 225	109	10 750 000	8 107	559	64	4 516 769	7 250

Graf č. 2: Priemerné pridelené finančné prostriedky (BV/BT) na projekt

Záverečné hodnotenie projektov VEGA

V roku 2018 bolo v plánovanom termíne ukončené riešenie 509 projektov³, čo je o 11 projektov menej ako v roku 2017 (520 projektov). Hodnotenie končiacich projektov sa uskutočnilo vo februári 2019. 21,21 % projektov dosiahlo výsledky hodnotené v najvyššej kvalitatívnej kategórii (v roku 2017 to bolo 24,81 %), naopak ciele nespĺnilo 7,20 % projektov (v roku 2017 – 7,50 %). Údaje o počte hodnotených projektov ukončených v roku 2018 sú v tabuľke č. 4. Štruktúra vyúčtovaných finančných prostriedkov (BV/BT) za celé obdobie riešenia (za roky 2015 až 2018) ukončených projektov je prezentovaná v tabuľke č. 5.

³ Okrem toho bolo predčasne ukončené riešenie 5 projektov z organizácií SAV (2 v komisii VEGA č. 4, po 1 v komisii VEGA č. 3, 6 a 9). V jednom prípade komisii VEGA konštatovala, že dosiahnuté výsledky zodpovedajú obdobiu riešenia projektu, v ostatných prípadoch príslušná komisii VEGA konštatovala, že dosiahnuté výsledky nezodpovedajú obdobiu ich riešenia.

Tabuľka č. 4: Záverečné hodnotenie projektov VEGA končiacich v roku 2018 (vrátane predčasne ukončených projektov)

Komisia VEGA		Počet projektov				%		
č.	pre	spolu	NC	ÚURP	ÚURPaVV	NC	ÚURP	ÚURPaVV
1	matematické vedy, počítačové a informatické vedy a fyzikálne vedy	19	2	10	7	10,53	52,63	36,84
2	vedy o Zemi a vesmíre, environmentálne vedy (aj zemské zdroje)	30	0	18	12	0,00	60,00	40,00
3	chemické vedy, chemické inžinierstvo a biotechnológie	18	2	10	6	11,11	55,56	33,33
4	biologické vedy	32	2	22	8	6,25	68,75	25,00
5	elektrotechniku, automatizáciu a riadiace systémy a príbuzné odbory informačných a komunikačných technológií	27	3	15	9	11,11	55,56	33,33
6	stavebné inžinierstvo (stavebníctvo, dopravu a geodéziu) a environmentálne inžinierstvo vrátane baníctva, hutníctva a vodohospodárskych vied	35	2	26	7	5,71	74,29	20,00
7	strojárstvo a príbuzné odbory informačných a komunikačných technológií a materiálové inžinierstvo	43	1	31	11	2,33	72,09	25,58
8	pôdohospodárske, veterinárske a drevárske vedy	45	3	36	6	6,67	80,00	13,33
9	lekárske vedy a farmaceutické vedy	70	9	45	16	12,86	64,29	22,86
10	historické vedy a vedy o spoločnosti (filozofia, sociológia, politológia, teológia)	44	5	35	4	11,36	79,55	9,09
11	vedy o človeku (psychológia, pedagogika, vedy o športe)	39	3	32	4	7,69	82,05	10,26
12	vedy o umení, estetiku a jazykovedu	32	1	23	8	3,13	71,88	25,00
13	ekonomické a právne vedy	80	4	65	11	5,00	81,25	13,75
Spolu		514	37	368	109	7,20	71,60	21,21

Vysvetlivky: NC – projekt nesplnil ciele, ÚURP – úspešné ukončenie riešenia projektu, ÚURPaVV – úspešné ukončenie riešenia projektu a dosiahnutie vynikajúcich výsledkov

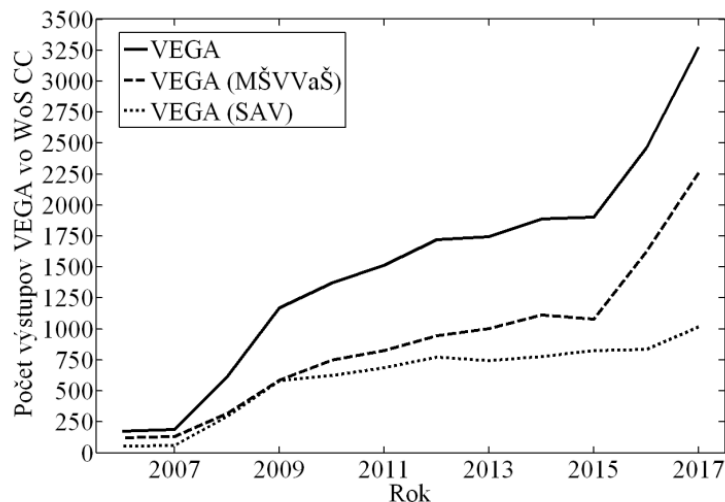
Tabuľka č. 5: Financovanie projektov VEGA (v počte 514) ukončených v roku 2018

Druh výdavkov	BV/BT (€)			BV/BT (%)		
	MSVVaS SR	SAV	spolu	MSVVaS SR	SAV	spolu
mzdy, odmeny, príplatky a ostatné osobné vyrovnania	354 090	0	354 090	3,5	0,0	2,5
poistné a príspevok do poisťovní	161 269	0	161 269	1,6	0,0	1,1
cestovné náklady, dopravné, konferenčné výdavky – spolu	2 521 196	796 729	3 317 925	25,1	18,9	23,3
energie, voda a komunikácie – spolu	235 767	327 208	562 975	2,3	7,8	3,9
materiál – spolu	3 956 710	1 567 603	5 524 313	39,4	37,2	38,7
rutinná a štandardná údržba – spolu	208 896	110 770	319 666	2,1	2,6	2,2
nájomné za prenájom – spolu	38 914	28 922	67 836	0,4	0,7	0,5
služby – spolu	1 671 575	779 427	2 451 002	16,6	18,5	17,2
nepriame režijné náklady	904 110	604 482	1 508 592	9,0	14,3	10,6
Spolu	10 052 527	4 215 141	14 267 668	100	100	100

Súčasťou hodnotenia jednotlivých komisií VEGA bol aj výber projektov, ktoré priniesli originálne, resp. reprezentatívne výsledky. Prehľad týchto výsledkov je uvedený v správe o najvýznamnejších výsledkoch dosiahnutých pri riešení projektov VEGA ukončených v roku 2018.

Graf č. 3 prezentuje počet publikácií evidovaných v databáze Web of Science Core Collection (WoS CC) s podporou VEGA v rokoch 2006 až 2017. Medziročne narástol počet publikačných výstupov podporených VEGA vo WoS CC o 33 % (3279/2462), o 22 % (1018/837) pri projektoch SAV a o 39 % (2261/1625) pri projektoch z rezortu školstva.

Graf č. 3. Počet publikácií s finančnou podporou VEGA vo Web of Science Core Collection

VEGA pokračovala v nastolenom trende skvalitňovania hodnotiaceho procesu a zvyšovania jeho transparentnosti. V priebehu roka niektoré komisie VEGA precizovali svoje kritériá vstupného hodnotenia projektov, prípadne záverečného hodnotenia projektov. VEGA za dôležitú úlohu považuje zabezpečenie jednotných podmienok hodnotenia projektov pre všetkých žiadateľov. V roku 2018 sa začal aktívne využívať komfortnejší systém výberu posudzovateľov z databázy posudzovateľov využívaných príslušnou komisiou VEGA, ktorý sa kontinuálne naplňa a aktualizuje. V snahe o skvalitnenie hodnotiaceho procesu sa systém dopracoval tak, aby komisie mali jednoduchý prístup k aktivitám riešiteľov v rámci projektov VEGA. VEGA pokračovala aj v roku 2018 vo svojom úsilí o sprostredkovanie maximálne objektívnej a konkrétnej spätnej väzby z hodnotenia projektov vedúcim projektov. V on-line systéme sprístupňuje spracované stanovisko komisie zo vstupného, ako aj záverečného hodnotenia každého projektu.

Výročná správa VEGA za rok 2018 bola prerokovaná a schválená na zasadnutí rozšíreného predsedníctva VEGA 16. apríla 2019.

V Bratislave 16. apríla 2019

Ing. Peter Múčka, CSc.
predseda VEGA